

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 18/19

Kunskapsskolan Uppsala Norra

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i Likabehandlingsplanen.

I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Fastställd av: Marie Bomark, tillförordnad rektor

Upprättad: augusti 2018

Senast reviderad: augusti 2018

Gäller t.o.m: augusti 2019

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Främja Likabehandling

I syfte att alla elever ska känna sig trygga och utvecklas.

Främjande arbete;

- bedrivs systematiskt och är en del i det vardagliga arbetet med eleverna
- bygger på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår
- bygger på faktorer som skapar en trygg miljö där elever blir respekterade som de är
- medarbetare diskuterar egna normer och attityder samt de som genomsyrar den pedagogiska verksamheten
- elever är delaktiga i återkommande diskussioner om normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- diskussioner kring vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa innebär för eleverna
- eleverna behöver ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter
- vardagligt värdegrundsarbete
- skolan har gemensamma rutiner och förhållningssätt som är förankrade i verksamheten

Kränkningar och trakasserier

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier eller kränkningarna.

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (T.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (T.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (T.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bildburna (T.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger

och över tid kan det betecknas som mobbning. Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkningar på nätet

Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad på om kränkningarna sker på skolgården eller på nätet. Om påstådda kränkningarna har en koppling till verksamheten är den skyldig att utreda det inträffade.

Diskriminering

Lagens definition av diskriminering innebär på ett förenklat sätt att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad som är diskriminering eller inte beror på den enskilda situationen. Följande är exempel på sådant som kan vara diskriminering:

- En elev får ett sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.
- En lärare trakasserar en elev och det har samband med elevens könsuttryck.
- Skolan tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen.
- En lärare är sexuellt närgången mot en elev.
- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk.
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen.

Anmälningsskyldighet

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rutiner för att anmäla

Huvudmannens riktlinjer för anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

Steg 1 Anmäla kränkande behandling

Elev som upplever sig ha sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (nedan kallat kränkning) ska informera en medarbetare på skolan som då skyndsamt gör en kränkingsanmälan via länk från Kunskapsporten till Drafit.

Följande steg hanteras av rektor, biträdande rektor samt kurator på skolan.

Under arbetets gång finns möjlighet att delegera ärendet, att begära komplettering av den som anmälde ärendet samt att redigera rapporten.

Steg 2 Utredning

Utredningen fortgår tills allt gjorts för att få klarhet i om den anmälda händelsen objektivt är att anse som kränkande behandling. Det innebär att utredningen fortsätter tills det finns ett rimligt svar på frågan vad som skett och om det som skett varit en kränkning i lagens mening.

Om händelsen inte rent objektivt är att anse som en kränkning, bör den elev som känner sig utsatt få stöd i sin känsla. Men eftersom det inte finns någon som kan anses ha kränkt eleven kan vi heller inte vidta någon åtgärd mot någon annan.

Steg 3 Åtgärder

Om utredningen visar att en kränkning skett, genomför skolan aktiva åtgärder så att kränkningen upphör. Skolans ansvar för detta är långtgående.

De åtgärder som genomförs ska såväl rikta sig mot den som kränker och den som utsatts för en kränkning.

I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är rektor.

Steg 4 Uppföljning

Åtgärderna följs upp kontinuerligt för att säkerställa att åtgärderna leder till att kränkningarna upphör.

Steg 5 Avsluta ärende

Rektor är den som har behörighet att avsluta ett ärende.

Huvudmannen tar del av ärendet och godkänner att ärendet avslutas eller kontaktar skolan för ytterligare åtgärder i ärendet.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Syftet är att undvika diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna. Skolan undersöker den egna verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.

1. Kartlägga/ Undersöka

Syftet är att undersöka skolans lärmiljö för att hitta de behov som de aktiva åtgärderna ska utgå ifrån.

Arbetet ska göras på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument men även av attityder och normer.

- Skolan undersöker svaren på de frågor i den årliga företagsgemensamma enkäten som handlar om trygghet och trivsel.
- Skolan kartlägger tidigare anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna (individnivå/basgruppsnivå/organisationsnivå).
- Skolan kartlägger tidigare anmälningar om kränkning och trakasserier (individnivå/basgruppsnivå/organisationsnivå).
- Skyddsombudet på skolan sammanställer elevskyddsombudens bild av den psykosocialmiljön genom samtal.
- Skyddsombudet på skolan lämnar information till elevhälsoteamet om den psykosocialmiljön.
- Elevhälsoteamet tittar på den samlade bild de har av den psykosocialmiljön på skolan utifrån ex trygghetssamtal, besök i arbetslag/ämneslag.
- Skolsköterskan ger input från hälsoenkäter/hälsosamtal på ett elevhälsosteamsmöte.
- Skolan gör en översyn över skolans ordnings- och trivselregler.
- Den psykosocialmiljön diskuteras på APT utifrån huvudmannens kartläggning på organisationsnivå.

Kunskapsskolan Uppsala Norras kartläggning av läsåret 17/18

Vår företagsgemensamma elevenkät 17/18 har gett oss ett gediget underlag för att kartlägga våra elevers upplevelser. De skattar sina svar på en femgradig skala där fyror och femmor räknas som positiva resultat. På påståendet "jag känner mig trygg i skolan" svarade 90% en fyra eller femma vilket kan jämföras med 88% föregående år. 87% av eleverna svarar att de trivs i skolan, året innan var den siffran på 82%. 90% svarar "nej, aldrig" på frågan "Har du

under detta läsår blivit mobbad eller trakasserad i skolan?”, 7% svarar att det hänt några gånger och 3% att det hänt många gånger. 96% av eleverna svarar att de inte blivit kränkta av någon från skolan på nätet under detta läsår, 2% svarar att det hänt några gånger och 1% svarar att det hänt många gånger. 69 % av eleverna svarar att eleverna på skolan behandlar varandra med respekt, 72 % svarar att de vuxna tar ansvar för att alla ska behandlas med respekt och 84 % tycker att vi har en bra stämning på skolan.

Under läsåret 2017/2018 anmäldes 8 kränkningar till huvudmannen.

2. Identifiera

Syftet är att utifrån kartläggningen identifiera risker och hinder för lika rättigheter och möjligheter och för att identifiera om det förekommer diskriminering, inklusive trakasserier och sexuella trakasserier eller repressalier, eller risker för diskriminering eller repressalier.

- Analysera kartläggningen för att identifiera risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- Dokumentera de risker och hinder som kartläggningen visar.
- Formulera konkreta och utvärderingsbara mål utifrån de identifierade riskerna.
- Göra eleverna delaktiga i kartläggningen och analysen.

Kunskapsskolan Uppsala Norras sammanfattning av risker och hinder

Det finns alltid en risk att behandla elever diskriminerande på grund av kön eller könsidentitet. Det är viktigt att vara medveten om denna risk samt diskutera detta kontinuerligt i kollegiet för att medvetandegöra normer och värderingar för varandra. Det finns risk att kalla någon vid en könsidentitet som de inte identifierar sig med. Det är viktigt att man är medveten om att alla elever inte känner sig säkra eller inte vill uttala sin könsidentitet. Detta är särskilt viktigt vid gruppindelningar, därför undviker vi kill- och tjejgrupper.

Det finns alltid en risk att man som personal gör antaganden (kön, sexuell läggning osv) och att man sätter människor i fack där de inte känner att de hör hemma. Det är viktigt att tänka på att hela skolan ska vara inkluderande. Det kan handla om att tänka till kring material; finns det böcker att läsa för alla? Det kan vara så att gammalt material har föråldrade perspektiv, det är viktigt att titta igenom det material som ska användas utifrån ett diskrimineringsperspektiv. Man måste även tänka på att elever med annan könsidentitet än den biologiska kan behöva alternativa omklädningsmöjligheter vid t ex idrottslektioner. Det är viktigt att vi vid schemabrytande dagar ser till att det till exempel finns mat som alla kan äta så att ingen upplever sig exkluderad till exempel på grund av sin tro. Det är även viktigt att vi erbjuder variation när det gäller redovisning så att alla elever, oavsett om man har en funktionsvariation eller inte, ska kunna visa sina kunskaper. Det finns platser på skolan där risken är större att kränkningar och trakasserier sker, vi behöver därför vara uppmärksamma på detta samt lyfta det kontinuerligt med elever och elevskyddsombud.

Skolans mål

- Diskriminering och eller trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell

läggning eller ålder ska inte förekomma vid Kunskapsskolan Uppsala Norra.

- Alla elever ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter vid Kunskapsskolan Uppsala Norra oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder och skall mötas med respekt av alla.
- Alla elever ska känna sig trygga på Kunskapsskolan Uppsala Norra och mötas med respekt av alla.
- Vid Kunskapsskolan Uppsala Norra ska inga former av kränkande behandling förekomma.
- Vid Kunskapsskolan Uppsala Norra ska inga former av kränkande behandling via appar/sociala medier mot andra elever förekomma.

3. Analys

Syftet är att analysera orsakerna till upptäckta risker och hinder.

Kunskapsskolan Uppsala Norras utvärdering av det förebyggande arbetet

Vi inleder alltid läsåret med en samarbetsdag med årskursmixade grupper. Detta fungerar väl och är något vi kommer att fortsätta med och då inte bara vid läsårsstart. Faddersystemet har ej fungerat i den utsträckningen som det var planerat, det har förekommit handledning i workshop och äldre elever har visat den digitala loggboken för yngre elever. Vi behöver jobba mer systematiskt med samarbete mellan basgrupperna och årskurserna.

Arbetslagen har på olika sätt arbetat med att göra eleverna delaktiga i planen mot diskriminering och kränkande behandling och arbetslagen gjorde inför läsåret en plan för det förebyggande arbetet. Denna plan har följts olika av arbetslagen och medarbetargruppen har uttryckt en önskan om en gemensam planering för alla tre åren som våra elever går hos oss. De planerade åtgärder för att förebygga kränkningar, trakasserier och diskriminering som vi beslutade i förra årets plan mot diskriminering och kränkande behandling har utvärderats kontinuerligt under läsåret. Från kollegiet har frågan om respekt och dålig jargong i vissa elevgrupperingar lyfts fram som ett problem som vi behöver arbeta med. Vi har under läsåret haft en hel del "skojbråk", något som kan vara upphov till både konflikter samt att elever kan känna sig illa behandlade.

4. Åtgärder

Olika åtgärder som kan vidtas vid diskriminering, trakasserier, kränkande behandling:

- Stödjande samtal med den som utsatts för diskriminering eller kränkning.
- Samtala med den/de som utfört handlingarna. Samtalen kan ledas av rektor, personlig handledare, elevhälsopersonal tillsammans eller var för sig, beroende på aktuell situation. För omyndiga elever kan det vara aktuellt att vårdnadshavare deltar.
- Fortsatta uppföljningssamtal med dem/de som utsatt, samt kontroll efter viss tid med den utsatte att kränkningarna har upphört.
- Trepartsamtal med de inblandade eleverna.
- Upprätta Åtgärdsprogram för konkreta psykosociala åtgärder, för den som utsatt.
- Rektor kallar vårdnadshavare, elev, berörd handledare och någon från Elevhälsoteamet till möte.
- Samtal med berörda vårdnadshavare eller föräldramöte med samtliga inblandade.
- Samtalshjälp utifrån, t.ex. kontakt med BUP.
- Anmälan till Socialtjänsten.

- Eventuell polisanmälan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. Den ersätter heller inte anmälningskyldigheten enligt Socialtjänstlagen.
- Är det fråga om en lärare eller annan anställd som kränker elever kan även arbetsrättsliga åtgärder vidtas.
- Särskild utbildning och information för elever och medarbetare i frågor som aktualiseras genom resultaten från de årliga enkätundersökningarna eller av ett enskilt fall.
- Rektor utvärderar och följer upp varje anmälnings åtgärder och resultat.

Alla samtal dokumenteras och förvaras hos elevhälsoteamet.

Skolans åtgärder för läsår 18/19

Mål	Åtgärd	Ansvarig	När
Ökad trygghet och att våra elever ska lära känna varandra på ett naturligt sätt och på så sätt förebygga kränkningar.	Fadderverksamhet av äldre elever för nya sjuor. Samarbetsdagar, årskursblandade basgrupper och årskursblandade friluftsdagar för alla elever.	Kurator, a-lagsledare	okt, april
Det är viktigt att medvetandegöra risker för diskriminering och kränkande behandling kontinuerligt under läsåret för att få oss att vara uppmärksamma på detta i vårt dagliga arbete.	Skapa rutin för att Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska ingå som en naturlig del i undervisningen under året.	Kurator och rektor	Genomförs på APT, utvärderas december och mars
Att eleverna känner sig delaktiga i arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling.	På ett tydligare sätt medvetandegöra eleverna om att när vi pratar om trygghet, trivsel, kränkningar, diskriminering m.m. så är det denna plan vi arbetar med.	A-lagsledare	Utvärderas i augusti
Det förebyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling måste ske kontinuerligt och som en naturlig del av verksamheten. Därför är det viktigt att arbetslagen gör en plan för hur detta arbete ska genomföras i basgrupperna. Det är också	Medarbetargruppen arbetar tillsammans fram ett treårshjul för värdegrundsarbetet. EHT finns med som stöd i detta arbete. Planeringen görs tillgänglig för EHT. Plan av ämneslärare upprättas samtidigt som planering av nytt ämnesområde görs.	A-lagsledare, ämneslärare och kurator	Löpande under läsåret, utvärdera i augusti.

viktigt att ämneslärare gör en plan för hur detta arbete ska genomföras i varje ämne.			
Resultaten från vår enkät gällande respekt mellan elever samt vuxnas ansvarstagande var 69% respektive 72 %. Vi vill att alla elever ska bli behandlade med respekt, och en god studiemiljö är en stor del av detta. Det är de vuxna på skolan som ansvarar för att detta efterlevs.	Arbete för att skapa en studiefokuserad miljö genom: - Ordningsregler som är kända av alla och följs av alla. - Värderingsarbete tillsammans med eleverna i bg, årskurs, skola (olika konstellationer).	All personal	Löpande under läsåret, utvärderas december och mars
För att få ett effektivt åtgärdande arbete är det viktigt att fånga upp signaler på otrygghet i ett tidigt skede. Det är även viktigt att all personal känner sig trygga i att hantera konflikter.	- Kortenkät på höstterminen som genomförs i alla basgrupper. - Trygghetssamtal med alla elever i åk 7 innan höstlovet för att fånga upp eventuell otrygghet eller kränkningar. - All personal får kännedom om vår konflikthanteringsmall och erbjuds stöd vid behov.	Rektor och kurator	Genomförs i september

5. Följa upp och utvärdera

Det sista steget är att följa upp och utvärdera undersökningen, analysen och åtgärderna.

De erfarenheter som arbetet har gett används i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

- Aktiviteter i kvalitetsplanen utvärderas.

Utvärdering och uppföljning sker dels på regelbundna möten mellan rektor och grundskolechef, samt vid de årliga enkätundersökningarna.

Skolans uppföljning och utvärdering